

POČASIE Videopredpoveď: Teplý front príde s prehánkami, niekde bude priam horúco	2
Online, ahojmama.pravda.sk, 29. 3. 2023, 0:00	
Miriam Hlavačková, historička SAV o Univerzite Istropolitana	3
Online, rtvs.sk, 30. 3. 2023, 7:40	
Moldava nad Bodvou:Koordináciou postupu by sa malo zabrániť rozširovaniu žltacky	4
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 30. 3. 2023, 9:18	
Moldava nad Bodvou: Koordinácia postupu môže zabrániť šíreniu žltacky	5
Online, teraz.sk, 30. 3. 2023, 9:30	
Ordinácie pediatrov zažívajú kvôli žltacke nápor. Problémom je najmä odpad v osade	6
Online, kosice.korzar.sme.sk, 30. 3. 2023, 9:34	
Moldava nad Bodvou: Koordinácia postupu môže zabrániť šíreniu žltacky	7
Online, slovensky-vecernik.sk, 30. 3. 2023, 9:40	
Moldava nad Bodvou:Koordináciou postupu by sa malo zabrániť rozširovaniu žltacky	8
Online, lekarne.sk, 30. 3. 2023, 10:30	
Krista Bendová to s deťmi vedela	9
Online, litcentrum.sk, 30. 3. 2023, 11:30	
Koordináciou postupu by sa malo zabrániť rozširovaniu žltacky	10
Online, tasr.sk, 30. 3. 2023, 13:13	
AKTUÁLNE Na východe zúri zákerná choroba! Mikas vytiahol do boja mydlá, v hre je aj očkovanie	11
Online, topky.sk, 30. 3. 2023, 13:40	
ako je to naozaj	12
Tlač, HN magazín, 31. 3. 2023	

POČASIE Videopredpoveď: Teplý front príde s prehánkami, niekde bude priam horúco [🔗](#)

📅 29. 3. 2023, 0:00, Zdroj: ahojmama.pravda.sk [🔗](#), Vydavateľ: OUR MEDIA SR a. s., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 11 108 GRP: 0,25 OTS: 0,00 AVE: 606 Eur

Určite vyskúšajte! 13 jednoduchých hier na rozvoj mozgu, deti sa zabavia i poučia

Sú to len deti, veľa vecí chápajú svojsky, a predsa je ich mozog niekoľkokrát aktívnejší v porovnaní s dospelými. Okolo druhého roku života spotrebuje toľko energie ako mozog dospelého človeka. V troch rokoch je dokonca dvakrát aktívnejší a táto vysoká miera aktivity pokračuje do deviateho až desiateho roku. Čo to znamená? Precvičujte s deťmi ich hlávky, nebojte sa náročných úloh, hlavne, nech sú zábavné.

Tip na výlet Brestov, tajomný hrádok ukrytý pod nánosmi stáročí

Sú miesta, ktoré majú bohatú históriu, no vie o nich len málo ľudí. Takým je aj hrádok Brestov, jeden z najstarších v okolí Košíc. Pod nánosmi stáročí bol ukrytý tak dobre, že jeho pozostatky boli objavené až v roku 1975. Dnes je národnou kultúrnou pamiatkou, ku ktorej vás v rámci dnešného tipu na výlet pozývame.

Študentka medicíny zozbierala rozprávky z celého sveta, získala ich od zahraničných spolužiakov

Študentka medicíny Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** zozbierala rozprávky z rôznych častí sveta a vydala ich knižne. Desať rozprávok Lubomíre Marczellovej porozprávali jej spolužiaci zo zahraničia. Autorka knihu aj sama ilustrovala. V knižke možno nájsť rozprávky z Grécka, Sýrie, Vietnamu, Venezuely, ale tiež z Nigérie, Číny či Švédska. Čitatelia si tiež budú môcť prečítať ruskú, ukrajinskú a namíbijskú rozprávku.

Autor: TV Pravda, včera 04:00

Miriám Hlavačková, historička SAV o Univerzite Istropolitana [↗](#)

📅 30. 3. 2023, 7:40, Zdroj: devin.rtv.slovenska.sk [↗](#), Vydavateľ: Rozhlas a televízia Slovenska, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 114 070 GRP: 2,53 OTS: 0,03 AVE: 1486 Eur

No pôde Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** sa nedávno jej historici stretli s historičkou Slovenskej akadémie vied, Miriám Hlavačkovou. Témou tentoraz nebola jej nová kniha Pútnik – sonda do života stredovekých pútnikov, ale Univerzita Istropolitana, pretože dejiny inej našej univerzity – tej košickej z roku 1657 - práve skúmajú.

Takže Instropolitana. A nie „academia“, ako sme sa na úvod prednášky dozvedeli, lebo to je voľnejší spolok intelektuálov, kým Univerzita Istropolitana, to je viac, navyše Istropolitana plnohodnotnou univerzitou bola. Hoci len od roku 1465 do roku 1491. O najstaršej univerzite na našom území sa po prednáške s Miriám Hlavačkovou porozprávala Ivana Jachymová:

Rozhovor - Univerzita Istropolitana Máte problém s prehrávaním? Nahláste nám chybu v prehrávači.

Foto/zdroj: wikimedia cc

Moldava nad Bodvou: Koordináciou postupu by sa malo zabrániť rozširovaniu žltáčky [🔗](#)

📅 30. 3. 2023, 9:18, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Moldava nad Bodvou 30. marca (TASR) - Na konkrétnych krokoch v súvislosti s narastajúcim počtom prípadov ochorenia žltáčky typu A sa na spoločnom stretnutí v Moldave nad Bodvou dohodli začiatkom týždňa zástupcovia Úradu verejného zdravotníctva (ÚVZ), epidemiológovia, lekári, školy aj predstavitelia samosprávy. Informuje o tom mesto Moldava nad Bodvou na svojej webovej stránke s tým, že cieľom bola koordinácia postupu jednotlivých organizácií a profesií tak, aby sa zabránilo nekontrolovateľnému rozširovaniu nákazy.

"Hlavný hygienik SR Ján Mikas zdôraznil, že nejde o mimoriadnu situáciu a aj keď počet nakazených ľudí narastá už takmer do stovky, tento typ žltáčky postihuje predovšetkým deti od piatich do deviatich rokov a ochorenie nemá taký závažný priebeh, aby ohrozovalo životy," uvádza mesto.

Podľa hlavného hygienika sú najdôležitejšou prevenciou hygiena, dôsledné umývanie rúk a vzhľadom na identifikované ohnisko nákazy v osade na Budulovskej ulici aj edukácia a celkové zvýšenie hygieny prostredia. Zdôraznil aj potrebu očkovania.

Problémom je podľa mesta aj zvýšený nápor na ordinácie pediatrov, ku ktorým chodia tí, ktorí prišli do styku so žltáčkou na odbery a následne aj na očkovanie. Moldavským pediatrom by s týmito úkonmi mohli pomôcť študenti Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** a rezidenti. Vedenie mesta poskytlo lekárom aj ďalšie oddelené priestory polikliniky tak, aby sa znížila pravdepodobnosť šírenia nákazy v čakárni.

Primátor mesta Slavomír Borovský tiež považuje za nevyhnutné odstrániť nahromadený kontaminovaný odpad v osade. "Môže byť hlavným zdrojom nákazy nielen pri tejto chorobe, ale aj rizikovým faktorom pri šírení ďalších nákazlivých ochorení. S touto požiadavkou sa mieni obrátiť na vládu SR a ďalšie kompetentné orgány," dodáva radnica. Borovský tiež apeloval na dodržiavanie preventívnych opatrení v školách a vo všetkých prevádzkach na území mesta.

Epidemiológovia od začiatku roka na Slovensku zaznamenali 302 prípadov vírusovej hepatitídy typu A. ÚVZ eviduje v Košickom kraji spolu 293 prípadov, z toho 274 prípadov súvisí s prebiehajúcou epidémiou na košickom Luníku IX a v Moldave nad Bodvou, kde je v súčasnosti najsilnejšie ohnisko nákazy.

sem akb nik

Autor: SEM

Moldava nad Bodvou: Koordinácia postupu môže zabrániť šíreniu žltacky [📄](#)

📅 30. 3. 2023, 9:30, Zdroj: teras.sk 📄, Vydavateľ: TERAZ MEDIA, a.s., Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 27 802 GRP: 0,62 OTS: 0,01 AVE: 864 Eur

Problémom je podľa mesta aj zvýšený nápor na ordinácie pediatrov, ku ktorým chodia tí, ktorí prišli do styku so žltackou na odbery a následne aj na očkovanie.

Moldava nad Bodvou 30. marca (TASR) - Na konkrétnych krokoch v súvislosti s narastajúcim počtom prípadov ochorenia žltacky typu A sa na spoločnom stretnutí v Moldave nad Bodvou dohodli začiatkom týždňa zástupcovia Úradu verejného zdravotníctva (ÚVZ), epidemiológovia, lekári, školy aj predstavitelia samosprávy. Informuje o tom mesto Moldava nad Bodvou na svojej webovej stránke s tým, že cieľom bola koordinácia postupu jednotlivých organizácií a profesií tak, aby sa zabránilo nekontrolovateľnému rozširovaniu nákazy.

" Hlavný hygienik SR Ján Mikas zdôraznil, že nejde o mimoriadnu situáciu a aj keď počet nakazených ľudí narastá už takmer do stovky, tento typ žltacky postihuje predovšetkým deti od piatich do deviatich rokov a ochorenie nemá taký závažný priebeh, aby ohrozovalo životy ," uvádza mesto.

Podľa hlavného hygienika sú najdôležitejšou prevenciou hygiena, dôsledné umývanie rúk a vzhľadom na identifikované ohnisko nákazy v osade na Budulovskej ulici aj edukácia a celkové zvýšenie hygieny prostredia. Zdôraznil aj potrebu očkovania.

Problémom je podľa mesta aj zvýšený nápor na ordinácie pediatrov, ku ktorým chodia tí, ktorí prišli do styku so žltackou na odbery a následne aj na očkovanie. Moldavským pediatrom by s týmito úkonmi mohli pomôcť študenti Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** a rezidenti. Vedenie mesta poskytlo lekárom aj ďalšie oddelené priestory polikliniky tak, aby sa znížila pravdepodobnosť šírenia nákazy v čakárni.

Primátor mesta Slavomír Borovský tiež považuje za nevyhnutné odstrániť nahromadený kontaminovaný odpad v osade. " Môže byť hlavným zdrojom nákazy nielen pri tejto chorobe, ale aj rizikovým faktorom pri šírení ďalších nákazlivých ochorení. S touto požiadavkou sa mieni obrátiť na vládu SR a ďalšie kompetentné orgány ," dodáva radnica. Borovský tiež apeloval na dodržiavanie preventívnych opatrení v školách a vo všetkých prevádzkach na území mesta.

Epidemiológovia od začiatku roka na Slovensku zaznamenali 302 prípadov vírusovej hepatitídy typu A. ÚVZ eviduje v Košickom kraji spolu 293 prípadov, z toho 274 prípadov súvisí s prebiehajúcou epidémiou na košickom Luníku IX a v Moldave nad Bodvou, kde je v súčasnosti najsilnejšie ohnisko nákazy.

Autor: TASR

Ordinácie pediatrov zažívajú kvôli žltacke nápor. Problémom je najmä odpad v osade [↗](#)

📅 30. 3. 2023, 9:34, Zdroj: kosice.korzar.sme.sk [↗](#), Vydavateľ: Petit Press, a.s., Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 52 321 GRP: 1,16 OTS: 0,01 AVE: 1123 Eur

V Košickom kraji evidujú 293 prípadov.

V Moldave riešili problém žltacky (6 fotografií)

MOLDAVA NAD BODVOU. Na konkrétnych krokoch v súvislosti s narastajúcim počtom prípadov ochorenia žltacky typu A sa na spoločnom stretnutí v Moldave nad Bodvou dohodli začiatkom týždňa zástupcovia Úradu verejného zdravotníctva (ÚVZ), epidemiológovia, lekári, školy aj predstavitelia samosprávy.

Informovalo o tom mesto Moldava nad Bodvou na svojej webovej stránke s tým, že cieľom bola koordinácia postupu jednotlivých organizácií a profesií tak, aby sa zabránilo nekontrolovateľnému rozširovaniu nákazy.

Súvisiaci článok Súvisiaci článokPediatrička: Kedysi sa nediskutovalo, s očkovaním súhlasili všetci Čítajte Mikas: Nejde o mimoriadnu situáciu

„Hlavný hygienik SR Ján Mikas zdôraznil, že nejde o mimoriadnu situáciu a aj keď počet nakazených ľudí narastá už takmer do stovky, tento typ žltacky postihuje predovšetkým deti od piatich do deviatich rokov a ochorenie nemá taký závažný priebeh, aby ohrozovalo životy,“ uvádza mesto.

Podľa hlavného hygienika sú najdôležitejšou prevenciou hygiena, dôsledné umývanie rúk a vzhľadom na identifikované ohnisko nákazy v osade na Budulovskej ulici aj edukácia a celkové zvýšenie hygieny prostredia.

Zdôraznil aj potrebu očkovania.

Súvisiaci článok Súvisiaci článokŽltacka sa šíri najmä medzi malými deťmi. Objavilo sa nové ohnisko Čítajte Ordinácie pediatrov zažívajú nápor

Problémom je podľa mesta aj zvýšený nápor na ordinácie pediatrov, ku ktorým chodia tí, ktorí prišli do styku so žltackou na odbery a následne aj na očkovanie.

Moldavským pediatrom by s týmito úkonmi mohli pomôcť študenti Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** a rezidenti.

Vedenie mesta poskytlo lekárom aj ďalšie oddelené priestory polikliniky tak, aby sa znížila pravdepodobnosť šírenia nákazy v čakárni.

Súvisiaci článok Súvisiaci článokŽltacka sa ďalej šíri, 33 detí skončilo v nemocnici. Riaditeľ: Prevádzka ohrozená nie je Čítajte Problémom je odpad v osade

Primátor mesta Slavomír Borovský (nezávislý) tiež považuje za nevyhnutné odstrániť nahromadený kontaminovaný odpad v osade.

„Môže byť hlavným zdrojom nákazy nielen pri tejto chorobe, ale aj rizikovým faktorom pri šírení ďalších nákazlivých ochorení. S touto požiadavkou sa mieni obrátiť na vládu SR a ďalšie kompetentné orgány,“ dodáva radnica.

Borovský tiež apeloval na dodržiavanie preventívnych opatrení v školách a vo všetkých prevádzkach na území mesta.

Epidemiológovia od začiatku roka na Slovensku zaznamenali 302 prípadov vírusovej hepatitídy typu A.

Úrad verejného zdravotníctva eviduje v Košickom kraji spolu 293 prípadov, z toho 274 prípadov súvisí s prebiehajúcou epidémiou na košickom Luniku IX a v Moldave nad Bodvou, kde je v súčasnosti najsilnejšie ohnisko nákazy.

Súvisiaci článok Súvisiaci článokPošty pre šírenie žltacky zvyšujú frekvenciu dezinfekcie priestorov Čítajte

Autor: TASR

Moldava nad Bodvou: Koordinácia postupu môže zabrániť šíreniu žltacky [📄](#)

📅 30. 3. 2023, 9:40, Zdroj: slovensky-vecernik.sk [📄](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 40 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 35 Eur

Problémom je podľa mesta aj zvýšený nápor na ordinácie pediatrov, ku ktorým chodia tí, ktorí prišli do styku so žltackou na odbery a následne aj na očkovanie.

Moldava nad Bodvou - Na konkrétnych krokoch v súvislosti s narastajúcim počtom prípadov ochorenia žltacky typu A sa na spoločnom stretnutí v Moldave nad Bodvou dohodli začiatkom týždňa zástupcovia Úradu verejného zdravotníctva (ÚVZ), epidemiológovia, lekári, školy aj predstavitelia samosprávy. Informuje o tom mesto Moldava nad Bodvou na svojej webovej stránke s tým, že cieľom bola koordinácia postupu jednotlivých organizácií a profesií tak, aby sa zabránilo nekontrolovateľnému rozširovaniu nákazy.

Hlavný hygienik SR Ján Mikas zdôraznil, že nejde o mimoriadnu situáciu a aj keď počet nakazených ľudí narastá už takmer do stovky, tento typ žltacky postihuje predovšetkým deti od piatich do deviatich rokov a ochorenie nemá taký závažný priebeh, aby ohrozovalo životy,.

—
uvádza mesto

Podľa hlavného hygienika sú najdôležitejšou prevenciou hygiena, dôsledné umývanie rúk a vzhľadom na identifikované ohnisko nákazy v osade na Budulovskej ulici aj edukácia a celkové zvýšenie hygieny prostredia. Zdôraznil aj potrebu očkovania. Problémom je podľa mesta aj zvýšený nápor na ordinácie pediatrov, ku ktorým chodia tí, ktorí prišli do styku so žltackou na odbery a následne aj na očkovanie. Moldavským pediatrom by s týmito úkonmi mohli pomôcť študenti Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** a rezidenti.

Vedenie mesta poskytlo lekárom aj ďalšie oddelené priestory polikliniky tak, aby sa znížila pravdepodobnosť šírenia nákazy v čakárni. Primátor mesta Slavomír Borovský tiež považuje za nevyhnutné odstrániť nahromadený kontaminovaný odpad v osade.

Môže byť hlavným zdrojom nákazy nielen pri tejto chorobe, ale aj rizikovým faktorom pri šírení ďalších nákazlivých ochorení. S touto požiadavkou sa mieni obrátiť na vládu SR a ďalšie kompetentné orgány.

—
dodáva radnica.

Borovský tiež apeloval na dodržiavanie preventívnych opatrení v školách a vo všetkých prevádzkach na území mesta. Epidemiológovia od začiatku roka na Slovensku zaznamenali 302 prípadov vírusovej hepatitídy typu A. ÚVZ eviduje v Košickom kraji spolu 293 prípadov, z toho 274 prípadov súvisí s prebiehajúcou epidémiou na košickom Luníku IX a v Moldave nad Bodvou, kde je v súčasnosti najsilnejšie ohnisko nákazy.

Zdroj: TASR

0

17

Slovenský Večerník zverejňuje články, vyhlásenia, stanoviská, oznámenia v pôvodnom znení, dodanom autorom/zadávatelom, bez redakčnej úpravy. V zmysle § 5, ods. 2 zákona č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve Slovenský Večerník nezodpovedá za obsah týchto informácií. Ak chcete pridať oznam alebo článok, môžete ho publikovať zadarmo, ale musíte si vytvoriť a overiť účet.

0 Komentár

Autor: regiony

Moldava nad Bodvou: Koordináciou postupu by sa malo zabrániť rozširovaniu žltáčky [🔗](#)

📅 30. 3. 2023, 10:30, Zdroj: [lekarna.sk](#) [🔗](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 437 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 125 Eur

Moldava nad Bodvou 30. marca (TASR) - Na konkrétnych krokoch v súvislosti s narastajúcim počtom prípadov ochorenia žltáčky typu A sa na spoločnom stretnutí v Moldave nad Bodvou dohodli začiatkom týždňa zástupcovia Úradu verejného zdravotníctva (ÚVZ), epidemiológovia, lekári, školy aj predstavitelia samosprávy. Informuje o tom mesto Moldava nad Bodvou na svojej webovej stránke s tým, že cieľom bola koordinácia postupu jednotlivých organizácií a profesií tak, aby sa zabránilo nekontrolovateľnému rozširovaniu nákazy.

"Hlavný hygienik SR Ján Mikas zdôraznil, že nejde o mimoriadnu situáciu a aj keď počet nakazených ľudí narastá už takmer do stovky, tento typ žltáčky postihuje predovšetkým deti od piatich do deviatich rokov a ochorenie nemá taký závažný priebeh, aby ohrozovalo životy," uvádza mesto.

Podľa hlavného hygienika sú najdôležitejšou prevenciou hygiena, dôsledné umývanie rúk a vzhľadom na identifikované ohnisko nákazy v osade na Budulovskej ulici aj edukácia a celkové zvýšenie hygieny prostredia. Zdôraznil aj potrebu očkovania.

Problémom je podľa mesta aj zvýšený nápor na ordinácie pediatrov, ku ktorým chodia tí, ktorí prišli do styku so žltáčkou na odbery a následne aj na očkovanie. Moldavským pediatrom by s týmito úkonmi mohli pomôcť študenti Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** a rezidenti. Vedenie mesta poskytlo lekárom aj ďalšie oddelené priestory polikliniky tak, aby sa znížila pravdepodobnosť šírenia nákazy v čakárni.

Primátor mesta Slavomír Borovský tiež považuje za nevyhnutné odstrániť nahromadený kontaminovaný odpad v osade. "Môže byť hlavným zdrojom nákazy nielen pri tejto chorobe, ale aj rizikovým faktorom pri šírení ďalších nákazlivých ochorení. S touto požiadavkou sa mieni obrátiť na vládu SR a ďalšie kompetentné orgány," dodáva radnica. Borovský tiež apeloval na dodržiavanie preventívnych opatrení v školách a vo všetkých prevádzkach na území mesta.

Epidemiológovia od začiatku roka na Slovensku zaznamenali 302 prípadov vírusovej hepatitídy typu A. ÚVZ eviduje v Košickom kraji spolu 293 prípadov, z toho 274 prípadov súvisí s prebiehajúcou epidémiou na košickom Luníku IX a v Moldave nad Bodvou, kde je v súčasnosti najsilnejšie ohnisko nákazy.

sem akb nik

Krista Bendová to s deťmi vedela

📅 30. 3. 2023, 11:30, Zdroj: litcentrum.sk , Autor: **Markéta Andričíková**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: **2 011 GRP: 0,04 OTS: 0,00 AVE: 287 Eur**

Zaspal v ruži chrobák malý, zlatistý. / Padla ráno chladná rosa na listy. / Zazvonila, zacengala iba preň. / Vstávaj, vstávaj, chrobáčiato, už je deň!

Verše riekanky Chrobáčik zo zbierky Čačky hračky (1949) Kristy Bendovej, jednej z najznámejších slovenských spisovateľiek pre deti, ktorá by 27. januára tohto roku oslávila svoje sté narodeniny, naznačujú, ako jednoducho a pritom esteticky účinne možno zapôsobiť na detského príjemcu. V pozadí mikropribehu chrobáčika spiaceho v lupeňoch ruží cítime nežný vzťah niekoho, kto ho pri tom spánku pozoruje až do brieždenia, zachytáva cvengot rannej rosy a potom ho milo osloví: chrobáčiato. Komu by sa pri takom oslovení nechcelo prebudiť do nového dňa?

Tvorbu Kristy Bendovej poznajú mnohé generácie detí a školákov. Tých najmladších môžu oslovíť riekanky zo spomínanej zbierky (debutovej v rámci tvorby pre deti), čerstvých školákov zasa básne zo zbierky Bola raz jedna trieda (1956), no najväčší a najpriaznivejší ohlas dodnes zaznamenávajú najmä jej prozaické diela, a to predovšetkým Osmijankove rozprávky (1967 – 1969), na ktoré nadviazala cyklom Osmijanko rozpráva 8x8=64 nových rozprávok (1971), a Opice z našej police (1966).

O popularitu Osmijankových rozprávok sa v prvom rade postaral Slovenský rozhlas. V spomienkach dramaturgičky Anny Klímovej (Osem spomienok na Osmijanka je prílohou Buvikovskej knižnej reedície tohto rozprávkového cyklu z roku 2014) sa dozvieme o celej genéze tejto zvláštnej postavičky – panáčka s menšou hlavou a väčším bruškom –, ktorú si navrhli samotní detskí poslucháči. Ako píše Anna Klímová, „Krista Bendová prijala Osmijanka do svojho srdca, mysle a trojizbového bytu, v ktorom žila so svojimi tromi synmi, dvomi vľiakmi, mačkou, nájdenou v žalostnom stave v kontajneri, s rybičkami v akváriu, andulkami v kletke a s opicami. Tie boli našťastie plyšové.“ (s. 230) Nezameniteľnú hlasovú podobu prepožičal Osmijankovi herec Slovenského národného divadla Ctibor Filčík.

Cez antropomorfizovanú postavičku Osmijanka sa detským (aj dospelým) poslucháčom a neskôr aj čitateľom prihovára niekto, kto má mimoriadny pozorovací talent a zmysel pre humor. Námetom Osmijankovho rozprávania môže byť takmer čokoľvek, čo je známe dieťaťu – zvieratá, vtáčiky, prasiatka, les, hudobné nástroje, princezné, draci, zázračné krajiny, detektívi, škola či dokonca porekadlá. Osmijanko je prevažne pozorovateľom a komentátorom udalostí, ale občas býva aj priamym aktérom príbehu (v rozprávkach o zázračných krajinách do príbehu priamo zasahuje aj jeho štvornohý spoločník Osmidunčo). Princíp, na ktorom je rozprávanie postavené, je čiastočne parodický (deformujúci známe klasické rozprávkové motívy, atribúty či formalky), čiastočne nonsensový a miestami aj satirický (medzi riadkami sa niekedy ozývajú kritické tóny nasmerované na výchovu detí v rodine či v škole, medziľudské vzťahy či dokonca bezohľadné správanie k životnému prostrediu). Spoločným menovateľom všetkých rozprávok je humor, postavený na invenčných slovných hračkách, ozvláštnenom pozorovaní a hodnotení každodenných udalostí, a na situačnej komike.

Spomínané atribúty nachádzame aj v próze zo života detí Opice z našej police. Humor, slovné hračky a situačná komika sú naviazané na postavy troch súrodencov – prváka Jožka, druháka Ferka a tretiačka Samka (inšpirovaných vlastnými tromi synmi), ich vzájomnú interakciu, ako aj ich interakciu s blízkymi dospelými (predovšetkým mamou a starými rodičmi) a spolužiakmi. Základná línia rozprávania je jednoduchá, lineárna, ale originálna je náhly vstup hračky do života chlapcov. Fricko je plyšová opica, ktorú dostal na narodeniny Ferko ako chabú náhradu za vytúžený darček (živého orla, psa alebo mačku). Keďže on ju rázne odmietne, ujme sa jej najmladší z bratov Jožko. Vymyslí pre ňu špeciálne meno – Fricko – aj špeciálnu reč. Týmto činom je Fricko oživený a postupne sa stáva právoplatným členom rodiny. Všetky zážitky, vrátane prázdnin v horskej chalupe u dedka a babky (odkiaľ všetci posielajú mamičke do mesta svojské telegramy), sú od tej chvíle spojené s Frickom, pričom jeho opičia rodina sa pod vplyvom rozličných vtipných okolností postupne rozrastá. Jedinečné čaro tejto knihy spočíva v autentickom a veľmi presvedčivom stvárnení života rodiny, kde spolu jednotliví členovia korektne komunikujú, aj keď sa občas pohádajú. Korektný a akceptujúci vzťah dospelých k deťom sa prejavuje najmä v prijatí a rozvíjaní ich nevšedného videnia. Toto úsilie dospelých však nie je v texte zdôrazňované či manifestované, je to prejav hlbokého a prirodzeného porozumenia a prijatia detskej hry a imaginácie ako legitímnej súčasť ich zdravého vývinu. Aj z toho dôvodu ostáva kniha Opice z našej police vzácnym literárnym dedičstvom a svedčí o autorkinom majstrovstve v komunikácii s dieťaťom.

Markéta Andričíková (1974)

Vedecky a pedagogicky pôsobí na Filozofickej fakulte **UPJŠ** v Košiciach. Venuje sa svetovej literatúre, výtvarnému umeniu, kinematografii, slovenskej a svetovej literatúre pre deti a mládež a problematike detskej recepcie.

Zdroj foto: n. o. OSMIJANKO / TASR

Úvodník [6]

Bol marec a bol mesiac knihy. Ľudia zbierali výherné knižné poukážky a menej mysleli na auto, ktoré môžu vyhrať, ako na knihy, ktoré si za ne kúpia...

Autor: Markéta Andričíková

Koordináciu postupu by sa malo zabrániť rozširovaniu žltáčky [↗](#)

📅 30. 3. 2023, 13:13, Zdroj: [obce.tasr.sk](https://www.obce.tasr.sk) [↗](#), Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 5 910 GRP: 0,13 OTS: 0,00 AVE: 469 Eur

Ilustračné foto: Archív TASR.

Moldava nad Bodvou 30. marca (TASR) - Na konkrétnych krokoch v súvislosti s narastajúcim počtom prípadov ochorenia žltáčky typu A sa na spoločnom stretnutí v Moldave nad Bodvou dohodli začiatkom týždňa zástupcovia Úradu verejného zdravotníctva (ÚVZ), epidemiológovia, lekári, školy aj predstavitelia samosprávy. Informuje o tom mesto Moldava nad Bodvou na svojej webovej stránke s tým, že cieľom bola koordinácia postupu jednotlivých organizácií a profesií tak, aby sa zabránilo nekontrolovateľnému rozširovaniu nákazy.

"Hlavný hygienik SR Ján Mikas zdôraznil, že nejde o mimoriadnu situáciu a aj keď počet nakazených ľudí narastá už takmer do stovky, tento typ žltáčky postihuje predovšetkým deti od piatich do deviatich rokov a ochorenie nemá taký závažný priebeh, aby ohrozovalo životy," uvádza mesto.

Podľa hlavného hygienika sú najdôležitejšou prevenciou hygiena, dôsledné umývanie rúk a vzhľadom na identifikované ohnisko nákazy v osade na Budulovskej ulici aj edukácia a celkové zvýšenie hygieny prostredia. Zdôraznil aj potrebu očkovania.

Problémom je podľa mesta aj zvýšený nápor na ordinácie pediatrov, ku ktorým chodia tí, ktorí prišli do styku so žltáčkou na odbery a následne aj na očkovanie. Moldavským pediatrom by s týmito úkonmi mohli pomôcť študenti Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** a rezidenti. Vedenie mesta poskytlo lekárom aj ďalšie oddelené priestory polikliniky tak, aby sa znížila pravdepodobnosť šírenia nákazy v čakárni.

Primátor mesta Slavomír Borovský tiež považuje za nevyhnutné odstrániť nahromadený kontaminovaný odpad v osade. "Môže byť hlavným zdrojom nákazy nielen pri tejto chorobe, ale aj rizikovým faktorom pri šírení ďalších nákazlivých ochorení. S touto požiadavkou sa mieni obrátiť na vládu SR a ďalšie kompetentné orgány," dodáva radnica. Borovský tiež apeloval na dodržiavanie preventívnych opatrení v školách a vo všetkých prevádzkach na území mesta.

Epidemiológovia od začiatku roka na Slovensku zaznamenali 302 prípadov vírusovej hepatitídy typu A. ÚVZ eviduje v Košickom kraji spolu 293 prípadov, z toho 274 prípadov súvisí s prebiehajúcou epidémiou na košickom Luníku IX a v Moldave nad Bodvou, kde je v súčasnosti najsilnejšie ohnisko nákazy.

Autor: Autor:

AKTUÁLNE Na východe zúri zákerná choroba! Mikas vytiahol do boja mydlá, v hre je aj očkovanie

📅 30. 3. 2023, 13:40, Zdroj: [topky.sk](#), Vydavateľ: Zoznam, s.r.o., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Dosah: 448 768 GRP: 9,97 OTS: 0,10 AVE: 2391 Eur

Galéria fotiek (3) Zdroj: Topky, Getty Images,

KOŠICE/MOLDAVA NAD BODVOU – Východ bojuje so žltáčkou. Za posledné obdobie tam došlo k enormnému nárastu pacientov, u ktorých bolo toto ochorenie potvrdené. Najhoršie na tom bola Moldava nad Bodvou a košické sídlisko Luník IX. Kompetentní pristúpili k opatreniam, pošta ponúka svojim zamestnancom bezplatné očkovanie.

Hepatitída, alebo ako sa zvykne označovať, žltáčka, je zápalové ochorenie pečene. Podľa príčiny, ktorá ochorenie spôsobila, rozlišujeme viaceré typov. Na východe majú aktuálne dočinenia s hepatitídou typu A. Ide o takzvanú chorobu špinavých rúk. "Dôsledne odporúčame dodržiavať hygienu, dodržiavať hygienické pravidlá, aj počas cestovania, používať pitnú vodu, umývať šaláty a ovocie pitnou vodou, umývanie zubov pitnou vodou, pozor na morské plody a podobne," uviedol úrad verejného zdravotníctva. Na Slovensku od začiatku roka zaznamenali 302 prípadov z toho 293 prípadov bolo v Košickom kraji. Až 274 prípadov z toho súvisí s prebiehajúcou epidémiou na košickom Luníku IX a v Moldave nad Bodvou, kde je v súčasnosti najsilnejšie ohnisko nákazy.

Archívne video: Michal Palkovič po koordinačnom stretnutí v súvislosti s výskytom Hepatitídy typu A

Pre nárast prípadov ochorenia v detskej nemocnici v Košiciach sa rozhodol hlavný hygienik Ján Mikas dokonca zvolať stretnutie priamo v Moldave na Bodvou. Zástupcovia Úradu verejného zdravotníctva, epidemiológovia, lekári, školy aj predstavitelia samosprávy hľadali riešenie na zhoršujúcu sa situáciu. Dobrou správou je, že podľa Mikasa nejde o mimoriadnu situáciu a aj keď počet nakazených ľudí narastá už takmer do stovky, tento typ žltáčky postihuje predovšetkým deti od piatich do deviatich rokov a ochorenie nemá taký závažný priebeh, aby ohrozovalo životy. Podľa hlavného hygienika sú najdôležitejšou prevenciou hygiena, dôsledné umývanie rúk a vzhľadom na identifikované ohnisko nákazy v osade na Budulovskej ulici aj edukácia a celkové zvýšenie hygieny prostredia. Zdôraznil aj potrebu očkovania.

Galéria fotiek (3)

Byty na Luníku IX.

Zdroj: TASR/František Iván

Samotné mesto vidí veľký problém v nápre na na ordinácie pediatrov, ku ktorým chodia tí, ktorí prišli do styku so žltáčkou na odbery a následne aj na očkovanie. Moldavským pediatrom by s týmito úkonmi mohli pomôcť študenti Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** a rezidenti. Vedenie mesta poskytlo lekárom aj ďalšie oddelené priestory polikliniky tak, aby sa znížila pravdepodobnosť šírenia nákazy v čakárni.

Primátor mesta Slavomír Borovský zasa považuje za nevyhnutné odstrániť nahromadený kontaminovaný odpad v osade. "Môže byť hlavným zdrojom nákazy nielen pri tejto chorobe, ale aj rizikovým faktorom pri šírení ďalších nákazlivých ochorení. S touto požiadavkou sa mieni obrátiť na vládu SR a ďalšie kompetentné orgány," dodáva radnica. Borovský tiež apeloval na dodržiavanie preventívnych opatrení v školách a vo všetkých prevádzkach na území mesta.

Galéria fotiek (3)

Zdroj: Getty Images

Pošta zaviedla opatrenia

Na šíriaci sa žltáčku reagovala už aj Slovenská pošta. Práve na poštách sa denne vystriedajú desiatky či dokonca stovky ľudí. Svojim zamestnancom z ohrozených oblastí ponúka bezplatné očkovanie proti tomuto ochoreniu. "V úsilí zabezpečiť čo najvyššiu ochranu zamestnancov i klientov pošta zároveň zvyšuje frekvenciu dezinfekcií klientskych i neklientskych priestorov," informovala hovorkyňa spoločnosti Iveta Dorčáková. „Priestory a pracovníci pôšt, ako aj poštových doručovateľov, sú vystavení každodennému priamemu kontaktu s klientmi, čo v prípade šíriacich sa infekčných ochorení vyžaduje prijímanie hygienických a iných opatrení na ochranu zamestnancov a klientov aj zo strany Slovenskej pošty," vysvetlila hovorkyňa. Okrem toho pristúpili aj k častejšej dezinfekcii priestorov.

Autor: Autor:

ako je to naozaj

31. 3. 2023, Zdroj: **HN magazín**, Strany: 12, 13, Vydavateľ: **MAFRA Slovakia, a.s.**, Autor: **Ivana Páleníková**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: 13 254 GRP: 0,29 OTS: 0,00 AVE: 10603 Eur

Rubrika: ako je to naozaj

Chcel si zo mňa vytrénovať brankára V tomto si sa však na otca nepodal

Otec je systematický, špičkový vedec, syn nadšenie pre vedu pretavil do jej popularizácie. Súhra Norberta a Alojza Bombocov sa odráža aj v úspechoch vo výskume.

DETSTVO

Norbert: Od detstva som bol tvoj najväčší fanúšik, športovo aj vedecky. Brával si ma na futbalové tréningy, ale aj k sebe do práce. Pamätám si, ako raz v noci vo výskumnom ústave vypadol prúd a museli sme ručne pumpovať vzduch do inkubátorov, aby zvieratá prežili (úsmev). Nebol si prísny, skôr si sa snažil o dohovor a konštruktívne vysvetlenie. Alojz: V puberte si bol bezproblémový a neuveriteľne odvážny. Nevie, či to máš po otcovi (smiech). Nemal si problém ísť aj do vecí, do ktorých sa iní neodvážili. Bol si samostatný, ako aj teraz, a si veľmi šikovný a zručný. Napriek tomu, že si mestské dieťa, keď si prišiel na Kysuce, vedel si urobiť takmer všetko. Som veľmi hrdý na svojho syna (úsmev).

ROZDIELNE POvahy

Norbert: Ty si taký „kľudás“. Alojz: Ale vnútorne to prežívam (úsmev). Norbert: Nikdy nestrácaš zmysel pre humor a vždy si bol majster satiry. Či už za komunistov, alebo aj na skostnatelej univerzite si vedel pobaviť ostatných inteligentným humorom. Si aj spoločenský, lev tanečných parketov a závislý od športu. Alojz: Na tebe obdivujem pracovitosť a pokoru, máš toho pritom dosť. Ide z teba pokoj, vieš sa tešiť a užiť si život, si všestranný. Introvert aj extrovert a dobrák. Aj keď máme niekedy iné názory, akceptujeme sa a vieme sa na seba spoľahnúť. Norbert: Tým, že nevidím tak do hĺbky tvojej práce, občas navrhmem jednoduché riešenie, ktoré teba inšpiruje. Alojz: Krásne spomienky mám aj na obdobie, keď som hrával futbal. Ten ma doviedol až do prvej ligy, hrával som za Košice, za Liptovský Mikuláš a v okolí Košíc. Hrali sme aj proti Slovanu. Keď som už pracoval, prešiel som do nižších súťaží, aby som všetko stíhal. Hrával som ešte dlho, avšak už nie na špičkovej úrovni. Futbal je moja veľká láska. Športovec a vedec majú veľa spoločného. Musia byť pracovití, cieľavedomí, odolní voči prehrám, lebo tých je viac, a musia byť tímoví hráči.

Norbert: Vždy si bol húževnatý a trpezlivý. Aj zo mňa si sa snažil vytrénovať brankára, ale nepodal som sa na teba (smiech). Bol to však krásne strávený spoločný čas. Vždy si si dal námahu, prišiel si po práci do našej školy a trénoval nás. Ako škôlkar som chodil ja na tvoje tréningy, na škole si nás zase trénoval ty.

Alojz: Prechováваме k sebe vzájomný obdiv.

VEDA A RODINA

Alojz: Od malička som mal dva sny. Buď budem chirurg, alebo výskumník, ktorý objaví liek proti rakovine. To bolo veľmi smelé (smiech). „Prichýlili“ ma na Vysokú školu veterinárskej v Košiciach a všetky poznatky z nej som neskôr využil aj na Lekárskej fakulte **UPJŠ**. Na Ústave experimentálnej veterinárnej medicíny v Košiciach sme založili jediné laboratórium svojho druhu na Slovensku, laboratórium gnotobiológie. Črevnému mikrobiómu sa venujem už takmer 40 rokov. Neskôr som viedol Ústav experimentálnej medicíny na Lekárskej fakulte **UPJŠ** v Košiciach. Mal som to šťastie viesť dva skvelé výskumné ústavy a dva skvelé výskumné tímy.

Norbert: Mňa zaškatuľkovali ako popularizátora vedy. Priviedol si ma k vede a naučil ma ju obdivovať. Fascinujú ma vedci a rozhovory s nimi. Tým, že som bol jedináčik, mal som v tebe otca aj brata. Fakt, že som bol tvojím veľkým fanúšikom, viedol k tomu, že sme pred 23 rokmi založili a zorganizovali prvú medzinárodnú vedeckú konferenciu o probiotikách, prvú a najväčšiu konferenciu tohto druhu na svete, ktorá sa koná dodnes. To je mojim hlavným povoláním. Alojz: A vyvinuli sme aj probiotické prípravky, ktoré sme chránili úžitkovými vzormi. Som rád, že naša práca našla uplatnenie v praxi pre zvieratá aj pre ľudí. V rámci nášho výskumu sme šli aj do rizika a potvrdilo sa nám, že to bolo správne. Je potrebné skúšať aj postupy, ktoré nie sú tradičné. A platí, že čím lepší vedec, tým skromnejší človek. Uvedomujú si skôr to, čo všetko ešte nevedia. Norbert: Ty si zas pedant, všetko máš systematické. Ja sa to vedecky snažím prekladať do ľudskej reči (úsmev). Naučil som sa od teba trpezlivosti a príprave.

Alojz: Ja obdivujem tvoj vzťah k deťom, k našim vnúčatám. Pravidelne chodíte na Apaluchu (úsmev), staráš sa o všetko a ešte sa venuješ aj včelárstvu.

Norbert: Svet včiel a baktérií je veľmi podobný. Nikdy to nie je o jednej včele, ale o včelstve, rodine, tak ako nejde o jednu baktériu, ale o mikrobióm, navzájom na seba vplývajú. Toto by sa aj ľudia mohli naučiť, nepestovať kult osobnosti, sme totiž súčasťou ľudskej spoločnosti. ■

Norbert Bomba

Popularizátor vedy, expert na transfer vedy z oblasti prebiotík a probiotík do praxe, zakladateľ Cassovia Life Sciences. Pracuje v spoločnosti PerBiotiX a s manželkou majú dve deti.

Alojz Bomba

Vedec, výskumník, odborník na mikrobióm, spoluzakladateľ laboratória gnotobiológie a zakladateľ spoločnosti PerBiotiX. Prácu zasvätil spájaniu vedy, výskumu a priemyslu, inováciám v medicíne.

Autor: Autor: Ivana Páleníková Foto: Peter Mayer